

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése, kile küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilvltár pótlására 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és laptulajdonos:
STRAUSZ SANDOR.

Katholikus népgyűlés Kotorbn.

Irta: Pataki Viktor.

A katori népgyűlésből kifolyólag mult vasárnapi számunkban megjelent egy cikk, mely az azon népgyűlésen szereplő Peczek György és Lajtmann György muraközi lelkes úrak szereplését tette szóvá. Ugyanakkor kaptunk egy másik cikket is, mely szintén ezzel a népgyűléssel foglalkozott. A szerkesztői üzenetek rovatában tárgyaltanánk tehát ugyan ezt a cikket, de mert a Hajdu Lajos ur cikke más lapban is megjelent, nem tartjuk feleslegesnek, ha ezt a közleményt is megjelentetjük, annál is inkább, mert ha ugyanazon ösvényen halad is, mint a már leközölt cikk írója, mégis oly felfogással tárgyalja a kérdést, hogy szinte kötelességünk erről az oldalról is a népgyűlés lefolyását ismertetni.

A cikk következőképen hangzik:

F. hó 11-én a katori kath. népszövetség népgyűlést tartott Peczek György túske — szentgyörgyi plébános elnökle és Lajtmann György katori adminisztrátor vezetése mellett.

Castor György jó és engedelmes testvére akadt Pollux György személyében, kit a katoriaknak jó és legjobb plébánosnak az nap igért Castor, amikor Lisziák Lajos holttelemét halotti némaságban elhantoltatta.

Most már egyéb territórium hiányában a szentgyörgyi pók Kotorra vetette ki a hálóját, melynek fogatékos szálait Arany-szaju Szt. Jánost is megszegyenítő retorikával fonta a jó katoriak nyaka köré, hogy annak elszakadt darabjait hű kolonája ismét összehozza.

Kotor, mint Muraköznek egyik legnagyobb legrendezettebb, földrajzi és természeti adományokkal megáldott legzsebb községe, valószággal predestinált szintere az évtizedes horvádszelleme, magyar gyűlölettel izzó, valószággal türelmetlenséggel örökösen kevert, konkolyhíntő izgalásoknak.

Ezért a Györgyök ama rémséges szónoklata, mely szerint az iskolából a keresztel kiviszik, hogy az állami iskolák vallástalanok, ahol a gyermekek sem Krisztust nem ismerik, sem Istenben nem hisznek, még nem igen okoz nekünk fejfájást. mert ezzel csak maguk alatt vágják a fát. Hiszen közoktatási törvényeink az egyes hiteletkezetek vallási erkölcsi nevelését, illetve a hitán tanítását az illető lelkeseknek teszik kötelességévé, amiért az állami iskolákban rendszeres fizetést is kapnak. Ha tehát ezen a téren nincs eredmény, nem a tanítóságot éri a vád,

ezzel a vádaskodással csak önmagukra hirtelenek sarat.

Az azonban határozottan elítélni való s neveléses példázgatás, amit arról a 12 éves gyermekről mond, aki két krajcárért embert volt képes gyilkolni s ezt meg se bánta, mert nem ismert se Isten se keresztet.

Hát ki hiszi el ezt az örületes mesét, abban az értelemben, amelyben azt a szónok előadta? Ki okozhatja emiatt az iskolát? Vajjon nem ez az eset érlelte-e meg a francia közoktatási miniszterben azt az elhatározást, hogy a közoktatási intézetekből az apácákat eltávolítsa? Nem-e két vége van a botnak, mellyel a megajándékozottak visszautúnek egy koron azokra, akik azzal őket oly szívesen megajándékozták?

Epen az államosítás elhatározásától annyira féltett egyik felekezeti iskolában történt nálunk, hogy egy második osztálybeli fiú reggel, azért, mert otthon disznóölés volt, tökrészen jött az iskolába. Amikor az alkohollal telített kicsi gyermeket figyelmellen-ségeért a tanító gyöngéden kérdőre vonta, azt felelte a fiú, hogy ő most nem tud úgy figyelni és ülni, mert részeg.

Hát ez egy felekezeti iskolában történt. Vajjon felelhet-e az ilyen gyermeknek tudásáért, vagy erkölcséért a tanító, ha a szülő nem jár a kezére? Tessék plébános urak erről tenni s ne a tanítót ezért okozni, hanem segíteni a bajon a falusi házakban, a szülői körökben, ott ahol erre módot találunk. S éppen most lenne erre a legtöbb alkalom az ünnep alkalmával s utóbb a farsang tolymán, mert az ilyen gyermekeknel különben a Györgyök se lennének képesek arra, hogy az Isten velők megismertessék, mert az ilyeneknek úgy kell és alvás.

Izgatás, helyett így házról-házra járva, hirdessék a Jézus szent szívéből fakadt végtelen szeretetet, egyetértést s kölcsönös tisztetletet pap és tanító egyetértésben, ahogy Krisztus Urunk az apostolokkal valamikor, akik nem csak, hogy nem néztek le senkit, de békét is hagytak mindenkinek, sőt még az ellenségnek is megbocsájtottak.

Miniszter Úr! Kegyelmes Urunk! Tekintsen már egyszer Muraközre, ami paradicsomunkra, édes hazánk egyik legszebb gyöngyére s annak hatalmas végvárára: Kotor községre. Állítsa fel mielőbb a magyar kultúrának izgalásokkal többé meg nem ingatható erős Zerinvárat, melytől a népszónokok annyira irtóznak. Hallgassa meg a hazafias katori polgárság régi óhaját s államosítsa a katori iskolát.

Ha ekként a gordiusi csomót egy hatalmas vágással egyszerre ketté vágjuk, új remény és bizalom ébred a csüggedt lelkekben, több hit és szeretet kél az érdekesség szívében a magyar magasabb és legmagasabb hatóságok iránt s örökre elméműlnak azok az ajkak, melyek a múlt katori gyűlésen is arra izgatták a katori békés polgárokat, hogy állást foglaljanak az állami iskola s a magyar kultúra ellen! «

Lelkészeink figyelmebe.

Lapunk mindenkor kerülte mindazt, ami Muraközben a közönség, főleg az értelmiség között fennálló barátságos viszony elmérgesedésére adhatott volna okot. De felemeltük szávunkat, valahányszor olyat látunk, mi sértette hazafiságunkat, vagy olyat tapasztaltunk, ami nem állott kellő összhangban a magyar állameszmével. Megtesszük ezt most is. Nem ünneprontás a célunk, sőt épen a karácsonyi szent hangulat váltja ki lelkünkbeli e gondolatokat.

Tudvalévő dolog, hogy Muraköz lakói nem a világ első politikussai. Nem politizálnak ők, hanem dolgoznak. Halás nélkül maradnak a hecckaplának hetvenkedései; eredmény nélkül igyekezőnek hivateltoborozni Magdics Péter felbujtott diákjai. A mi népünk józan esze megsugja neki, hogy mit kell tenni. De mégis sajuálattal kell látunk hogy vannak egyesek, kik erőszakkal bele akarják vinni a mi békeszerető népünket is az ádattalan politikai küzdelmekbe. Amit agtáltóval, röpiratokkal el nem értek, azt a siker akarják most megszerezni a feszület segítségével, ájtatos szemforgatások között. — Megjelentek a pánszláv naptárak vallásos egyesületek kiadásaiban. Szomorú szívvel fogattam őket kezemben. Ha Krisztus urunk tudta volna, hogy az ő szent eszméit aljas politikai célok elérése, a tulajdonjog megsértésére fogják felhasználni, bizonyára már előre exkommunikálta volna azokat, akik a kath. egyházat ily célra felhasználni akarják. A szóban forgó naptárak első tekintetre a legártatlanabb vallásos színezetet mutatják; hanem ha tovább nézzük, akkor látjuk, hogy minden sora telve van izzó magyar-gyűlölettel és a pánszláv álmok reménykedésével. Ez magyarán mondva bün. Bünt követ el, aki írja e közleményeket, bünt követ el, aki őket terjeszti.

Mi értjük és méltányoljuk papjaink eljárását, mikor hivatelt valamely vallásos társulatba toborozzák és ellátják őket vallásos irányú könyvekkel, naptárakkal. De ők egyoldaluan celeskesznek. Ők csak a nép

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozal ingyen postai szállítással. 637 7—52

anyanyelvét és a vallásos irányt kívánják. A horvát nyelv ellen nekünk sincs kifogásunk. A kérdéses könyvek, meglehetősen, vallási szempontból kifogás alá nem esnek, de hazafiaság szempontjából határozottan elítélendők.

Papjaink mindenkor hangoztatják, hogy ők dacára horvátországi összeköttetéseiknek, bele akarnak hejyezkedni a magyar helyzebe és a hazaellenes működéstől távol tartják magukat. Ime itt van egy alkalom, hol bebizonyíthatjuk szándékuk komoly voltát. Az általam kifogásolt naptárak a papok közreműködésével terjednek el nálunk. Szakítsanak lelkeseink a különféle idegen egyházi szervezetekkel, lépjenek be a magyarországi kongregációkba, hiveinket is irassák be ide. Maradjon az a kevés tagsági díj is a haza határain belül. Terjesztetni kell a nép között a magyarországi vallásos egyesületek által kiadott könyveket, naptárakat. E könyveket muraközi horvát nyelven adják ki azok a magyar vallásos egyesületek, a közleményeket írják maguk a muraközi papok. Az ügy illetően megoldása mindenkit ki fog elégteleni. A nép vallásos irányu erkölcsnemesítő olvasmányokat kap; ezzel elérték céljukat a papok mint a vallás és erkölcs hivatott őrei. Tekintettel, hogy muraközi papok írják, magyar cég adja ki, a könyvek mentek lesznek minden méltélys politikától.

Könnnyen meg lehet ezt tenni, csak egy kis akarat kell hozzá. Mert mindaddig, míg papjaink a fehér asztal fölött hirdetik magyarságukat, a nép között pedig a cirill stb. könyveket, iratokat terjesztik, addig magyarságuk kétséges.

... ma.

A csáktornyai járásbíróság ügybeosztása.

A csáktornyai kir. járásbírósnál az ügyek január elsejétől december 31-ig terjedő időre következőképen osztottak be:

1. Simon Lajos kir. járásbírósnak az örökösödési (Ö és Öb. l.) lajstromok, fizetési meghagyási (Fh és Fh. l.), anyakönyvi (A. l.), végrehajtási (V. l.), egészségügyi (Eg. l.), s a polgári vegyes ügyek egy része (Pr. l. lajstromok). Jegyzőkönyvbe venni az egyezségi és fizetési meghagyási ügyekben előterjesztett

kérelmeket, a szóbeli kereseteket, a polgári ügyekben előterjesztett kérelmeket és nyilatkozatokat.

2. Bertin Ágoston kir. járásbírósnak: Azok a sommás perek, melyekben az alperesek nevei H—Z betűkkel kezdődnek (SB. II. l.), a polgári ügyekben érkező megkeresések (M. l.)

3. Dr. Bakos Géza kir. járásbírósnak a sommás perek A—G betűkkel (Sp. I. l.), a vétség és kihágási (B. l.), a vizsgálati ügyek (Vb. l.) a büntető ügyekre vonatkozó megkeresések (Bn. l.) s a büntető vegyes ügyek (Bv. l.) Ellátja továbbá a vizsgálóbírói teendőket (B. ü. sz. 16. §) Jegyzőkönyvbe veszi a vétségi és kihágási ügyek közül a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó bűncselekményekre vonatkozó kérelmeket és nyilatkozatokat.

4. Samuely Ottó kir. albirónak: a teleggönyvi ügyek s a polgári vegyes ügyek egy része (Pv. II. C.)

5. Vogth Albin kir. járásbírósi jegyző segédkezik az örökösödési és teleggönyvi ügyek előadási tervezetek készítésében.

Három iroda állítatot fel:

Az I. jegyzői irodában vezetnek a sommás perek (A—G betűk alatt), a vétség és kihágási (B. l.) és vizsgálati ügyek (V. b. l.) a büntető ügyekre vonatkozó megkeresések (B. m. l.), s a polgári vegyes ügyek egy része (Pv. II. C.) Ezen irodában kezelő Halmos József irnok állandó helyettese Horváth Zoltán irodalászt, kezelő segéd Kelemen István díjnok.

A II. jegyzői irodában vezetnek az örökösödési (Ö és Öb. l.), polgári vegyes ügyek egy része (P. v. l.), végrehajtási (V. l.), fizetési meghagyási (F. h. és Fh. l.), egészségügyi (Eg. l.), anyakönyvi (A. C.) és előzői ügyek (El. l.) Ezen irodában kezelő Ambrus József irnok állandó helyettese Bernáth Mihály irnok, kezelő segéd Büky Béla díjnok.

A III. jegyzői irodában vezetnek: a sommás perek H—Z alatt (Sp. II. l.), a polgári megkeresések (M. l.) Irodakézelő Bernáth Mihály irnok állandó helyettese Ambrus József irnok, kezelő segéd Büky Béla díjnok.

A gyűjtőszekrény kulcsát Halmos József

őrzi, aki a beadványokat naponként kétszer d. e. 11 és d. u. fél 4 óraker, ünnepnapokon pedig d. e. fél 11 óraker kiveszi.

A kir. járásbíróság poszláját s zárt küldeményeit Ambrus József veszi át és bontja fel, ugyancsak ő vezeti a más bíróságok részére eszközölt kézbesítések jegyzékét is.

A kézbesítések közvetítésével a II. jegyzői iroda bizalt meg, a postakönyv is itt vezetetik.

A fogházi törzskönyvet Fuisz János fogházör vezeti.

A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok valamint a büntető ügyekre vonatkozó szóbeli jelentések minden szerdán d. e. 8—12 és d. u. 2—5 órak alatt vétetnek fel, ha ezen nap ünnepre esik, a panaszok és nyilatkozatok d. e. 9—11 órak alatt vétetnek fel.

K Ü L Ö N F E L É K.

Karácsony.

Sűrű hópyélhok ha nem hullanak is, sivíta szél s távol falvakból százával özönlök be az ájtatos nép, hogy az Úr templomában dicsőítő imát mondjon a kis Jézuska születéséért.

S kis hajlékok szegénységében, ragyogó paloták pompájában gondos szülői kezek készítik a karácsonyfát!

Mintha valami fennsleges meleg szeretet férkőznék a szivekbe. Szegény, gazdag mind méltóképpen akarja megünnepeelni szent karácsony napját. Hetekkel előbb fáradozik a családapa, hogy békés, nyugalmas, boldog karácsonyt szerezzen övének. Még a legelvetemübb ember is érzi, hogy a karácsonyi szeretet melege még a legfagyosabb lelkeket is felmelegíti. Mindenki örömmel várja a szent napot, melyen legalább egy-két napra elül a mindennapi élet leves túlsaja. Erre az egy napra minden vonalon ünnepi csend van s nem akad, aki megszenteltségenit merné ezt a boldog szép ünnepet.

Nem felekezetekről van szó. Karácsony a civilizált Társadalomé, karácsony a keresztény népeké egyaránt.

A szülői háztól elszakadt gyermek messze távolból siet haza övéi körébe, szülei

Jön a Megváltó!

Írta: Révész Béla.

Kicsiny harang csendült meg az ébredő hajnalban és a kemény téli levegőben zengett, reszketve csilingelt a hangja. A faluban egymásután nyíltak a kapujátok, ködmönös parasztok, nagykendőbe burkolódzó asszonyok bujtak ki rajtuk és elindultak a templom irányában. A havas, sápadt szürkület fakóra festette az embereket és azok, amint egymásután lépegettek, nem különböztek egymástól, a hóaljakkal alatt egyformán ott szorongott a nagytestű imakönyv, lomha árnyék küszört mindegyik nyomában, a jeges úton.

A rozáték ideje volt, karácsony előtt, amikor az emberek készülődnek Jézus megszületésére... Itt is, a faluban, a nyomorodott parasztok áhitattal irtottak a képzelt bűnökét tisztá szívükből és a hajnali miséken buzgókn könyörögtek az égi kegyelemért, ha netalán a megjelhetés napjainak során lázadó szó hagyta volna el ajkukat.

A silylőde emberek, most a karácsonyi ájtatosság idejében, töredelmesen érezték, hogy sokat vétkeztek az elmúlt esztendőben. Szintúgy, mint az előző években, mióta a soruk megfordult és az Isten kibőrbálta őket.

Közeledett karácsony napja, a Luca fordulóján az emberek szívében melegében lüktetett a reménység. Mikor egymásután jöttek a gyerekek, a Megváltó csemetéit és be-beköltötték a házakba: — Szaporodjanak meg bőségben, libáknban! — az asszonyok rá-rámondották: — Úgy legyen, ... úgy legyen ... hála érte Jézusnak ...

Az esték mindinkább áhitatosabbakká váltak, betlehemesek már mindenfélét jártak. Megkocogtatták az ajtót és felcsendül a bejelentő versük:

— Bebecsátást kérünk, jöttünk a Megváltót dicsérni, ha megengedik, szép énekszóval, pásztorok örömeivel elő fog adatni.

Benn a szobában a parasztok zsolozsmásan feleltek:

— Halljuk Jézus születését, akit angyalok hirdetnek.

A betlehemesek énekelni kezdtek:

— Bellehemnek pusztájában nagy öröm hirdetteti, mert a barnok pajtájában, ökor, számár, jászolában Üdvözít született...

Az ének elcsendült, három pásztor lépett most elő a betlehemesek sorából, fehér volt a ködmönük és fehér volt a szőghajuk, mely ráverődött a vállukra, Felemelték a szántott arcukat és csudálkozva, gajdolva így szóltak:

— Ily nagy történetet még soha nem értünk, hogy szokatot hallunk az égből. Azt hallottuk, hogy Betlehembe siessünk, a világ Megváltójának köszöntésére.

A parasztok, férfiak, asszonyok gyerekek felkelték az asztal mellől és gomolyogva a jászol elé siettek.

— Hol van a Megváltó?

— Megszületett?

— Ki jött értünk?

Letérdeltek a kis házikó előtt, elvették a betlehemesektől, ölelgettek, círogatták, örömtükben ujongtak.

— Szinarany az istálló is ahol megszületett...

— Juj a szercesen király is... az is eljött hozzá...

— Ni! A csillag hogy repül a házikóra... Magásra emelték a jászolt és most már valamennyien, parasztok, betlehemesek dalolták:

— Új szilg támadt az égen, kit megpróbáltak régen, kit szomjuhozó lelkek várnak...

Laassankint, áhitatosan elhangzott az ének... és az ajtón újra kocogtak... Három öreg pásztor jött be a szobába. Fehér volt a ködmön, fehér a szőghajuk, mely ráverődött a vállukra. Körülnéztek és köszöntöttek:

— Dicsértessék az Úr Jézus Krisztus!

— Mindörökké amer. Hová igyekeznék kigyelmeitek?

— Megyünk a harmadik határba.

— Milyen járathban ilyenkor?

— Megyünk az igazságot meghallgatni...

— Az igazságot?... Aztán a harmadik határban találják meg azt? Kinéi, minél? Hogy gondolják?

— Egy szegény ember ajkáról csörgedezik, mint a tiszta patak és aki meghallja, megéri, friss lesz föle a lelke...

— Csodákat beszélnek, ott keresik az igazságot, nem hőbortosok kigyelmeitek?

— Nem, ami szót elejt, érdemes felvenni, mint a kincset...

— Hiszen tudják, hogy az igazságot nekünk nem mutogatják, bujtatják, takarják. Tudj Isten hol bujdosik...

— Jöjjenek velünk és meglátják, hogy nála van és irral keni be az ember szívét, amikor beszél...

és kis testvérei társaságába. S otthon meleg szeretettel várják!

Ha máskor is, de leginkább karácsonkor érezheli mindenki elhagyatottságát, a szerető családtagok hiányát. Azért siet mindenki a szent ünnepekre övéhez.

Apró gyertyácskák százai gyúlnak ki a karácsonyfán, óh vajha magyar sziveinkben is fogna fűzel a honszerelm és önmegértés pislogó szikrája.

Jójj el édes kis Jézus, hozd ezt karácsonyi ajándékdul a magyarnak!!...

— **Boldog ünnepek. Lapunk előzetése, olvasóinknak és munkatársainknak a küszöbön lévő karácsonyi ünnepek alkalmából zavartalan boldogságot és kellemes ünneplést kívánunk.**

— **Képesítő vizsgálatok.** A helybeli áll. tanítóképző-intézetben a pótképesítő-vizsgálatokat f. hó 21-én tartották meg. A képesítő-vizsgálatokat dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő elnökölt. Javítóvizsgálatra jelentkezett 6 jelölt, kik közül azonban csak egy jelölt kapott oklevelet, a többi egy fél évre újból visszavetett. Hasonlóképpen járt egy jelölt, ki teljes képesítőt tett. Ez is egy tárgyból fél év múlva tesz javítóvizsgálatot. Ugyanekkor tartatták meg a kiegészítővizsgálatot is a horvát nyelvből, melyen miniszteri biztosi minőségben Margitai József nyug. igazgató és Juliánegyesületi tanügyi tanácsos is vett részt. Erre a vizsgálatra összesen 11 okleveles tanító jelentkezett, kik mind Szlavóniában működnek, részben mint Julián, részben mint államvasutói tanítók. A 11 jelölt közül csak négy szerzett jogosítványt, hogy horvátanyelvű iskolákban taníthasson. A többi hét tanító júniusban tesz pótvizsgálatot.

— **Szállítási versenytárgyalás.** A helybeli áll. tanítóképző-intézetben jövő évben eszközlendő szállítások ügyében f. hó 20-án d. u. volt a versenytárgyalás dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő elnöklel alatt. Résztvett a tárgyaláson 9 helybeli kereskedő és iparos. Hosszas tanácskozás után a fűszerek és liszt szállítását a Strahia testvérek cég, a kenyér és sütemény szállítást a Rosenberger Lajos cég nyerte el. A husszállításra újabb versenytárgyalás íratott ki, mely f. hó

30-án délután fog megtartani. Fa és kőszén szállítására nézve nem kötelelt szerződés.

— **Hirdetés.** Csáktornya nagyközség előjárósága közhírré teszi, hogy az 1889. évben született és az 1910. évben sorozásra kerülő Csáktornya járásbeli hadkötelesekre vonatkozólag a sorshúzás 1910. évi január 4-én, d. e. 9 órakor kezdődik a Zrinyi-szálloda nagytermében.

— **Karácsonyi ünnepély.** Stridóváron az áll. iskola tantestülete december 22-én szép karácsonyi ünnepélyt rendezett. Szíre került a »Karácsony» c. szindarab melyet a tanulók adtak elő. A darabot Kozma Imre máv tanító írta. Célja volt a szindarab előadásánál részben az ünnep emelése, a gyermekek örömeinek fokozása, egyben a mostoha viszonyok között élő szegény tanulók felségelyezése. Könnyekig hatotta meg a jelenvillatokat a sikerült színmű, a gyermekek öröme. Előadás után lett megbontva a díszített megrakott karácsonyfa. 27 tanulón lett segítve részben teljes, részben fél öltözettel és fehérmelével. Jutott nekik még más ajándék is: sütemény, cukor, fűge stb. Majd boldogan tértek ünnepelni a gyermekek haza. A tantestület által körözött gyűjtőívén adakoztak: Jokó János 3 K; Fejér Dénes, Saáry Vincéné, Belletz Edéné, Knezevich Viktor, Danitz Sándorné, Beltec Ede 2—2 K; Kozma Imre, Krampatis Józsefné, Dr. Csillag Dezső, Stern Miksa, Acs Jenő, Purics Lukács, Lutár István, Pálincás Sándor, Forintos Lajosné, Adelman Ferencné, Papp Sándor, Krampatis József, Butak Elek 1—1 K; Nemes Ferenc 40 f., Galics Ferencné 50 f., Schlauer Antal 40 f., Gilincsek Péter Csüdő Zoltán 30—30 f. Ezen kívül Brodnyák és Lízsl cég 6, Petritsch Mária 3. Poje Balázs né 1 gyermeknek való ruhaneműt. Krauthacker József 3 gyermek részére viselt ruhát. A nemes lelkű adakozóknak, kik nem lehettek jelen, e helyen mond hálás köszönetet a tantestület.

— **Felülfizetések a kotori pásztorjártékhöz:** Alsódomborui Zlatán Gyuláné 10 K-t; Lajtman György, Sziládi Flórián, Vlasics Rókus és a légrádi Stephaneum főnöknője 5—5 K-t; Berger Manó 4 K-t; Vidovics Andráss 3.40 K-t; Ehrenwald Béla és

Kaiser József 3 K-t; Leszner Adolf 2.40 K-t; Bogáti Hajdu Lajos, Horváth András, Pollák Henrik, Radó Arthur, Simon dezső, Vuk József, Schwartz N., Vajdits kanonok, Zsulics N. és a kotori Takarékp. 2—2 K-t; Zrinyi Károly, Zrinyi Margit, Bruuner Guszláv, Bruuner Guszlávné, Dolencz János, Frank Géza, Farkas Alajos, Gyarmathy József, Fundák Vince, Hoffmann Matild, Kaufmann Jenő, Knéz Ferenc, Maltár István, N. N., Plander János, Peinstingel Ferenc, Petrácz Vince, Pogány Sándor, Pollák Lipót, Szegő János, Szalay Károly, Sztermecsky István, Szilády Rémus, Varga Gyula, Varga Lajos, Viedermaun Ferenc, Vlasics Remusné, Vracics István és Budaváry László 1—1 K-t; Podvezanecz Ferenc 1.40 K-t; Radó Arthurné és Farkas János 80—80 f-t, Sebestyén István, N. N., Matláncz Károly, Klepecz Balázs 60—60 f-t; Dominics Jakab, Csicsics J., Gombos Géza, Hochecker Ferenc, Legény Mihály, Matotek József, Radmanics Rókus, Riedlmayer Kálmán, Szabolics Károly, Tólos András és Zsvorcz András 50—50 f-t; Petrácz K., Gyud Gy., N. N., Farkas A., Blau B., Belovics N., Repp J., Szokol Gy., Dobos A., Novák R., Horváth M., Legény J., Horvát J., Horvát I., Tisler B., Vidovics B., Bradács M., Virgei J., N. N., Tisler J., Rodek K., Ujlaki Gy., Tisler N., Tisler I., Prenzec B. és Vracics A. 40—40 f-t; Matos J., Palkai A., Tilosanez B. és Matotek J. 30—30 f-t; N. N., Fijon A., Dobrovszky N., Horváth A., Vadopia I., Vidovics K., Sebestyén J., Margyetko M., Balog J., Matotek A., Novák M., Szilády A., Gradanez R., Latin A., Dobránszky K., Horvátics R., Szilády M., Horváth B., Matos J., Furdák Gy., N. N., Szkoda A., Balog J., Füss J., Füss I., Füss F., Szerenczky G., Sznopek B., Roder P., Fundák I., Rodek N., Matotek A. és Knéz V. 20—20 f-t, Balasi V., Gádánecz J., Bradács J., Vidovics M. N. N. és Sznopek J. 10—10 f-t. Összegyűlt tehát összesen 1120 K. A tantestület külön, hálás köszönetet szava Hírcler Miksa és fia cégnek, ki a szinpadhoz szükséges fa felszerelést adta. Adakoztak továbbá Braun B. 1 csomag gyertyát; Pollák H. 2 koszorú fűgét; Matláncz J. 50, Nagy J. 120 és Vuk J. 260 drb. cukorsüteményt; Vidovics M. pedig 100 drb. játékbábót. A hangoztatos előadás mult vasárnap délután megismétlődött, mely alkalommal szintén történtek felülfizetések, mégpedig: Gombos Gézáné, Nemes Jenőné, Zsulics Ferenc és Matláncz Károly 1—1 K-t; Steller Pepi 50 f-t; Szalay N. 40 f-t; Belovics Márkusné 36 f-t; Blau Bernádné 50 f-t; Belovics Anna, Horváth Lajos, Horváth Katica, Latin András, Dominics György, Maltár István és Fundák György 20—20 f-t; Skoda Ignác 2 K-t. Összesen az előbbi adományokkal: 126.16 K.

— **lőtékony adomány.** Antonovics József helybeli iparos a szegényalap részére 50 koronát volt szives adományozni, miért is nevezeltnek hálás köszönetet mond a városi előjáróság.

— **Köszönetnyilvánítás.** Kelemen Béla helybeli kereskedő ur a »Csáktornyai Jótékonykérdő Nőegylet« részére új évi naptár megváltása címén 15 koronát volt szives adományozni. Amidőn ezt a nyilvánosság terére hozom, fogadja fejtnevezett becses adományáért a nőegylet hálás köszönetet. Csáktornya, 1909. december hó 23-án. Özv. Hucky Károlyné nőegyleti alelnök.

— **Tűz.** Stridóvárról értesülünk arról, hogy a szomszédos Göröghegy községben nagy tűz volt. A tüzet Sejnovics György hét éves kis fia okozta, akit atyja Bogdán

— Aztán miről szól, mi van a szavában, hogy úgy megindultak rajta?...

— A szegény ember bajáról, amin ő segíteni fog...

— És hiszi kigyelmegek, segíthet ember fia?...

A parasztok, pásztorok és betlehemesek leültek az asztal mellé, a cícomás házikót letették az asztalra a lámpa mellé és az aranyessző ezüstös és gyémántos szívek mind ragyogtak rajta, amikor az öreg, társainál is öregebb pásztor így szólt:

— Az Úrnak vannak kiválasztottjai és kifürkészhetetlenek az ő titkai...

— Hallgatják-e sokan, keresik a bölcseségét?

— Kicsiny szobában prédikál, de elzeng a szava messzire. Távoli vidékekről felkerekednek az emberek és mennek az igazság forrásához, mely megbuggyan, mihelyt körülveszik. És beszél a szegény emberek országáról, mely nemsokára itt a földön megnyílik. A szava olyan, mint az ég szegle és megfestegeti a jobb jövőndőt, hogy úgy piroslik, mint a küzködő hajnal...

— És melyik a jobb jövőndő?

— Az evangéliumban meg van írva... egy akol lesz a világ. Isten képre teremtett emberek között különbözőség nem tesz neknek, kezünk munkáját megbecsülik, családunknak örülhetünk és millió, millió ember fog rá vigyázni arra, hogy a földet alólkunk ki ne lojgók.

— És mindezt, mindezt egymaga az az ember?...

— Ő az apostol, aki eljött közénk a nagyvárosból. Onnan magasról ellátnak mindenfélét. Elküldték az üzenettel... A palota árnyékában már nyüzsgönek az új emberek, akik szívökkel szövetkeztek. Egy kicsi, szegény ember — úgy mondják — giliszta, akit ellaposnak, de millió és millió nyomorodott, egy akarrattal, jó akarrattal, erős kar, mely megfordítja a világot... Jőjenek kigyelmegek, az igazság magukat is várja, éjszakára odáérünk s mire elnémul a világ, prédikátor halalja szavát és meglátják miként a szent könyv mondja és fényes dél lesz és éjszakának nem mondhatjuk...

A parasztok, pásztorok és betlehemesek feltörökdétek és elindultak a haradik határ irányában. Amerre mentek esti harangok csilingeltek, friss hangjuk meg-meg kongatta a jeges mennyboltot. Zengett a levegő. A harangok muzsikáját vissza-vissza küldték az égből és méla ringó melódiák tiszták az igazság kereső emberek fölött.

Egy gyönyörű nagy csillag vezette őket, mely nyájasan nézett rájuk, mintha az Isten szeme volna.

É a nagy hidegben nem fáztak, lelkük sóvárgott, a nagy szeretet, mely betöltötte szívüket, terelte őket, küldte biztatta a pásztorokat, parasztokat, hogy megkeressék az apostolt, aki a szegény emberek megváltására megszületett és közéjük le szállt...

József gondjaira bízott. Azonban sem Bogdán sem a felesége nem ügyeltek kellően a gyermekre, aki egy talált gyujtóval felgyújtotta a csürt. A kár 5180 korona. A gondatlan szülőköt megbüntetik.

— **Előléptetés.** Kotszgyi Károly Déli Vasúti ellenőr a IV. rangosztály első fizetési fokozatába léptetett elő.

— **Kolemen Béla** ur helybeli kereskedő volt szíves a csáktornyai izz. nőegyletnek naptár megváltás címűen 15 koronát adományozni. Fogadjá ez uton is hálás köszönetemet. Wollák Rezsőné egyleti elnök.

— **Rendőrségi detektívek.** A határrendőrség hatósági területének növekedése és az új kivándorlási törvény által megszokásodott feladatainak intenzívebb ellátására 20 főből álló detektívtisztületet szervezett a belügyminiszterium, mely december elején kezdte meg működését. A testület 4 tagját a budapesti államrendőrség detektívtestületének kiváló erőiből nevezték ki, míg a többi határrendőrség kipróbált altisztje közül valók. Az új detektív testület, mely a kivándorlást fokozottabb ellenőrzése, az ügynökök működésének megbénítására s a kivándorlókkal üzölt visszaélések megakadályozása tekintetében a határrendőrség működésének elősegítésére hivatott, máris kézzel fogható bizonyítékokat nyújtja pótolhatatlan szükségessé voltának. Egy multheti fogásukról már beszámoltunk, mely annyival érdekesebb, mert a mi határrendőrségi kirendeltségünk működésével van összefüggésben. Megvolt t. i. az alapos gyanú, hogy az útlevel nélküli való átkeletet valószínűleg a déli-vasúti konduktorjai is mozdítják elő. Ezért mult szombat este két detektív, kopott parasztagyapában, felszállt a budai déli vasúti állomásra az esti személyvonatra. Mikor a közből szegoró arccal jött a jegyeket lyukasztó az áruház határrendőrök nagy titoktartó utána somfordáltak a kocsi folyosójára es aggódalmas arkifejezéssel közölték vele, hogy ők szegény szorongatott kivándorlók, akik a jó kalauz ur támogatása nélkül aligha tudnának keresztül siklani a csáktornyai határrendőrség tűzvonalán. A vasúti jegyeknek szegoró erkölcsű lyukasztója eleinte hallani sem akart a suskusról, midőn azonban a szerepüket jól játszó alkivándorlók kérésük nagyobb nyomatéka kedvéért egy-egy ropogós 20 koronás bankjegyet csuszáltak kezébe, izben megváltozott és belemelt a csapdába. A vonat megérkezett a csáktornyai állomásra, a kalauz féltő gonddal örködött a gavalier »kivándorló« fölé, kik mindketlen szerencsésen átjutottak a határon. Prágerhofig tartott a kedélyesség, ekkor azonban a két görnyedt alázatos »paraszt« kigyenesedett és feltárta valódi minőségét a halotthalványra sápadt kalauz előtt. Ez eleinte mentegetőzni próbált, de látva, hogy nem használ a hebegés és dadogás, kénytelen kellett követve a borzasztó metamorfózison átment »kivándorlókat« az állomáslónöki rodába, hova ezek egy kis barátságos jegyzőkönyvfelvétele invitáltak. A kalauz, kinek neve Mayerhoffer József, mint értesítők, a vasúti társaság állásától rögtön felügyesztette es szigorú eljárást indított meg ellene.

— **Bábák kiképzése.** A szezszárdi Ferenc kórházban létesített bábaképzőintézetben a tanfolyam február hó 1-én veszi kezdetét. A jelentkezés személyesen, vagy írásban január 30-ig történhetik a közház igazgatóságánál. A felvételhez szükséges okmányok: keresztlevel, erkölcsi és illetőségi bizonyítvány. Husz évnel fiatalabb nők semmi

esetben, negyven évnel idősebbek pedig csak akkor vehetők fel, ha mint alkalmazásban lévő bábák hatóságai által küldetnek. A hallgatók az intézetben laknak s ellátásért havonként 16 K-t fizetnek. A szorgalmasskának a havidíj elengedtetik. Vizsgadíj 40 K. A tankönyv ára 4 K. A tanfolyam 5 hónapig tart s az előadások magyar és német nyelven folynek. Ugyancsak ebben a körházban a vallás- és közokt. ügyi miniszterium intézkedése következtében a szülészeti osztályra a terhesség előhaladottabb állapotában lévő nők bármikor felvéletnek s ingyen ápoltatnak.

— **A vármegyei utak.** Árvay Lajos, a vármegye alispánja, amegygyűlés elé tett jelentésében azt írja, hogy hivatalos utazásai közben a megyei utak helytelen kezelését tapasztalta. Az utkaparók ugyanis nem dolgoznak napkeltétől napnyugtáig az uton, és nem gondozzák az utakat úgy, a miként a szabályok előírják. Ezért az alispán az illetékes közegekkel nagyobb ellenőrzésre utasította.

— **Apagyilkos fiu.** Még el se némult a testvérgyilkos Prepelics Máttyás ügye, már újabb gyilkosság foglalkoztatja vidékünk közönségét. Az eset ugyan még a mult hónapban történt, de a gyilkosság elkövetőjét Horváth Jánost csak most sikerült elfogni a stridóvári csendőrségnek. A mult hónap 12-én lakodalom volt Ivanics-grad horvátországi községben. A lakodalom után Horváth János vándorcigányzenész összesszólalkozott egy nagybögő megvétele ügyében mostohaapjával, Kokás Jánossal. A heves szóváltásban az iltas apa kést rántott elő s fia fejét megszúrta, ki felbőszülve kiragadta a kést Kokás kezéből s markolatig a szívébe dőlte. A szerencsétlen apa azonnal meghalt, Horváth módfeletti félelmében elbujdosott az erdőbe s csak most akadt rá a stridóvári csendőrs. Azonnal bekísérték a csáktornyai járásbírószághoz, hol vizsgálati fogságba helyezték.

— **Szereltem akadályokkal.** Kányafán történt az eset, hogy Kondora János szemrevaló lányába, a szép Ágnes lányba beleszeretett Kerekes Lajos odavaló legény. A leány apja azonban elejét akarta venni a dolognak, ezért megdorgálta Ágnesét, hogy hagyjon fel a fülig szerelmes legénnyel, hiszen akad neki más kérője is. A leány ezt elpanaszolta kedvesének, ki erre elment a szigorú apához s annak rendje es módja szerint megkérte a leány kezét. Az apa fütyköt ragadott a kérére, ki kerekedett. A szép Ágnes bánatában gyufaoldatot ivott, de megmentették s a megijedt szülők beleegyeztek a házasságba.

— **Orgazdaság.** Iliás János paphegyi lakos feltörte Fodor Istvánnak lakatlan házáat, hol az gazdasági eszközeit szokta tartani s kiloptott belőle 8 korona értékű szőlőkarót, melyeket aztán Kutnyák Ferencnek eladott. Ugy a tolvajt, mint az orgazda szomszédot feljelentették a nagykanizsai ügyésznek.

— **Hűtlen segéd.** Nádasi József szabómester feljelentette a helybeli járásbírósnágnál segédjét, Borkó Ferencet, aki rátrábról 117 korona értékű férfruhát lopott el s azokat Fiumében eladta Skvarilj Rudolfnak. Érdekes, hogy az orgazda szintén dolgozott egy időben Nadásinnál s akkor ő is ellopott mesterétől 27 korona értékű ruhát. A vizsgálát folyik.

— **Éhség miatt.** A napokban tárgyalta a járásbírószághoz Golubics Antal 14 éves bot-

tornyai fiu esetét, ki a községből Murágyadonyba vezető úton lesből megtámadta Grünfeld Ernő kereskedő feleségét, kezításkáját kivette annak kezéből s futva kiszedte belőle a pénzt, míg az ott lévő zseborát meghagyta s elhajította a táskát. Tettét állítólag azért követte el, mert már sok ideje nem evett s így pénzhez akart jutni, hogy éhségét csillapíthassa.

— **Pótolható tyukok.** A tyuknak tudvalevőleg legszebb tulajdonságai közé tartozik a tojás. Ósídők óta tojta a tyuk tojóitait az emberiségnek, míg most a találmányok korszakában akadt egy ember, aki találmányával kenyerkesztéstől fosztotta meg a tyukok nemzedékét. Természetesen Amerikából érkezik el világhír, hogy ott a tojást már mesterséges uton állítják elő, még pedig nem egyet min a tyukok, hanem sok szet naponta. A műtojások kukoricaliszttól, olajból és keményítőből készülnek és ugy az ize, mint a formája teljesen olyan mint a természetes tyuktojás. A műtojás már egész Amerikában el van terjedve, különösen a szegényebb nép között, tartóssága és főleg olcsósága révén. Ami azt illeti, nálunk is elkele a tojásoknak ily mesterséges előállításra, mert a mi tyukjaink is csak egyet tojnak naponta s ezt is nagyon drágán kell megvennünk, mert legnagyobb részét a tojáskereskedők összevásárolják s külföldre szállítják.

— **A derék osordások.** Bernát Imre és Bernát András zalaújvári csorások kamrára ünes volt. Ők tehát, hogy magukat a hosszú télre, biztosítsák ellátogattak Horvát György lakására, honnét elloptak 33 korona értékű lisztet, kukoricát es szalonát. Az ügyet a kanizsai ügyészség vette a kezébe.

— **Kossuth Lajos azt izente.** Megkaptuk a »Kossuth Lajos azt izente« c. képet, a Kossuth-muzeum ezen szizes kiadványának egy példányát, mely szerkesztőségünk helyiségében megtekinthető. A rámásztul 130—170 cm. nagyságu, meglepően sikerült kép Pataki László remek festménye, es azt az emlékezeset jelenetét ábrázolja, mikor Kossuth Lajos gyűjtő szavára 1848-ban Cegléd körül egy nap alatt nyolcezer ember gyűlt össze es fogott fegyvert a haza védelmére. Azt hisszük, aki megnézi a képet, látára megdöbben a szíve es elhatározza, hogy Kossuth Lajosnak, a legnagyobb magyarnak emléke iránt színt hálás kegyeletét leróni es elpusztulás veszélyének szélén álló Kossuth-muzeum támogatásával eme kép megvásárlása utján. Hatóságok, egyesületek, társaságok, magánosok s minden jó hazafias érzésű ember, mindannyian olykép roháthat le, különösen most a karácsonyi ünnepek alkalmából hátlájukat a legnagyobb hazafi emléke iránt, ha ezen kép megvásárlásával a Kossuth-muzeumot támogatják. A képre vonatkozó megrendelések szerkesztőségünkhez küldendők be. A kép ára: nagyon szizes aranykeretben 120 K es megrendelhető 5 K-s havi részletekben.

Szerkesztői üzenetek.

B. G. Csak türelem. Vannak bizonyos korlátok, melyeket respektálnunk kell. Ajtósúl ne rohadjunk be, mert akkor esetleg kiöntjük a teknőből a vizet együtt — a gyereket is. Minden dolog a maga módja szerint érik. A természetellenes siettetés és megoldás legalább is — időtlen séget vonhat maga után. — N. J. M. K. A verset ebben a számmunkban nem közölhetjük. Sorát közöljük egy másik alkalommal. Nagyon sajnáljuk, hogy egyéb dolgoknál nem kerest fel lapunkat. Nagyon szivesen hozna lapunk az ön vidékéről is apró híreskéket. — Br. K. V. Stridó. Életrendező cikket jöv számmunk hozza. Horváthi is megjelent. Technikai okok kényvezetnek erre a kitárolásra. — Sir es sir. Helyesírás tekintetében nincs a kettő között különbség. Egyiket is másikat is ékezetes ível kell írni. Mindkettőt tehát hosszú magánhangzaval íranda, nyilván azazal a céltájtól, hogy úgy a sírásásra, mint a sírásra minél keesebb kerüljön a sor. — H. A. E. Beküldött közleményeiből, láthatja, egy néhányat felhasználtunk. Az egyik, politikai vonatkozásai miatt, cikkjellegű elvesztettük. Egyet meg azért nem közölbettünk, mert olvashatatlann volt. Mások nem írjon tintacserézzel. A nyomdász ilyen kézirattal mellet megvakuhatna.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
tam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cija je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane ag poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnici:
BEZENHOFER MINÁLY i PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

BOŽIČ.

Mir je!

Blaženi mir je obstrl zemlju i vu tēm blaženim miru je porodila jedna trudna žena svojega sineka. Vu najvećem siromaštvu ga je porodila i zvun svoje opravne nē nu je imela drugo kaj dati da ga obleče. Vu tvrdj zimi su mu samo dvē živnice hukale malo topla da se nezmrzne. Mati ga je opet k sebi prigrčila i od veselja su njoj suze porinule se vu oči. Nahranila ga je iz svojih prsa; tak ga je rada imala, kak još nikad ni jedna mati niti predi niti polli.

Jeli je znala ova mati, koga je rodila? Znala je!

Vu siromaškoj stalici vu mirnoj noći je ova žena porodila Zveličitelja celoga svēta Jezusa Kristuša. I blaženi mir postal je prestajati, iz daleka se čula pesma angelov, sve bliže i bliže i tim se započela borba med dobrim i zlēm. Kak znamo dobro je preobladalo, Kristuš je preobladal.

Pred svakim vihrom je tihi zrak. Evo i onda, kada je Zveličitelj došel na zemlju mir je vladal na zemlji. Ali zalem se je počel viher. Pekel se je boril za svoj obstanek, ali Jezus je nadvladal pekla. I opet je mir postal.

Dēnes pitam tebe clovek, jeli ti čutiš vu sebi dobrotu onoga velikoga dara kojega ti je Jezus donesel na onoj mirnoj noći na svēt? Jeli si zadovoljen, jeli ne slušaš na tēntanje pekla. Čitam ti iz lica, da nēsi zadovoljen. Bezbožen pohlepen si za blagom,

Želja k domu.

Iz magjarskoga: Faludi Géza.

Samo vu tudju zemlju otrgnuto magjarsko soldačko srce je moguće povedati, kuliko tuge i žalosti vlēzne negda pod plavi mondur.

Samo takvo srce bi moglo povedati, zakaj je slana juha, da ju niti ne presoliju? Zakaj je pri pucanju moker Manliker, da ga je dežnj nē zrosil? Zakaj ne dojde sen na oči, da na strožoku ležeći dvadesetipot si popravlja trdi vanjkuš pod glavom.

Civilu samo negda—negda, vu kojoj žalostnoj pesmi dojde na znauje soldačka turobnost, ali vu istinitosti dvoji i onda, da tuje nad oblok kasarne poznato pesmu:

Široka kasarna, sto hiž vlēzne vu njo,

Ali moja žalost nemre vlezti vu njo!

Ove turobne soldačke pesme sigdar vu tudjom kraju postaneju, gorkost je dozori, a žalost je preleže vu vers.

duša ti je prazna i samo na zemeljsko veselje misliš. Prijatelj ti je on, koj ti više plati. Ne poslušas rēč Božju, nego rēč vrazju.

Obrni se clovek moj k Jezusu. Vidiš on ti nije iskal palače i blago, svilo i zlato, nego vu jednoj siromaškoj stalici siromaški je došel na svēt, da i nam pokaže, da nebudemo pohlepni.

Idi vu cirkvu dēnes i požaluj se za svoje grēhe, da budeš i ti dēlnik onoga blaženoga mira, kojega je Jezus donesel na svēt.

Mir Vam budi!

Božićni kipi.

Večer je. Sutra bude božić. Ljudi simtam hodiju vu varošu. Svaki ima nekoga domaj, komu bi nekaž rad kupil. Vu stacuni pomoćnici komaj moreju zadovoljiti kupce.

Kak hodim na putu, zglednem jegnoga para. Jako bogati moreju biti, jer za njimi inoši hodiju s velikimi košari, a na putu pak lepa kočija ide za njimi. Koji su te?!

Ali gledajmo samo, kakovoga posla imaju vu varošu. Iduju od stacuna do stacuna, kupiju, kaj samo vidiju. Lepo babku koja stali more, velikoga drvenoga konja, na kojem se nihati moči i još čudaj svakojačke igrače. Sve-sve, kaj je samo lepo i drago. Inoši komaj moreju za njimi nositi. Jednoga sina i jednu pucicu moraju imeti, jer su babku i konja kupili. Šetam se dalje i premišljam si, kak su ta deca blažena i zadovoljna. Imaju dobre roditelje, koji sve

kupiju, kaj samo oni želiju. Nego i dobra moraju ta deca biti, kaj roditelji tuliko dara nosiju njim na božić. Rad bi videl njihovu zadovoljnost, blaženost i veselje, koje budu danas na večer imali

Ali, ako bi med njimi bil, drugo bi videl. Videl bi, da ova deca vu dobrom životu su nezadovoljni i oholni. Njim se na svetu nikaj ne dopada, njim povoljno nišči nemre včiniti. Dok dojde ona vura, kad mala deca moreju ođiti gledat božićno drvo, do krvi sekiraju roditelje i inoše. A kad moreju već nuter iti vu onu sobu, gde je drvo, tam se već njim nikaj ne dopada. Da jim veliju, to sve je mali Jezus donesel, začobiju se i povedaju, da bolje bi bil napravil Jezus, ako nikaj ne bi donesel, jer kaj je tu, to je sve ne lepo. Zabada vu pokažeju pucici lepu babku, dečku konja njim se to ne vidi. A kad roditelji i straujski malo vun odideju, od srditosti kvara napraviju. Lepa babka već samo jednu ruku i nogu ima. Da je već tak zgrdjena, srdita pucica kroz oblok vun hiti nju na put. Njoj ne treba takva grda baba!

Vidite ljudi! Zabada vu je vupalačah bogatstvo i dober život, da nema tam mira i zadovoljnosti.

Ali gledajmo, kaj se pripetilo s babkom, koju je bogata pucica kroz oblok vun hitila? Pala je na put, gde njoj se lepa oprava zgrdila. Na putu je ran onda jedna siromaška žena išla. Zdigne babku i odnese nazaj vu palaču i poveda inušum, da ta

A soldačka žalost dē zvara?

Sto zrokov more meti, ali svigdar vu jednu pomisel se združiti.

*

Doli pri dalmatinskom primorju na jednim visokim bregu stoji Kasztelgrande festung.

Stare zakajene stēne kak da bi i ve nosile znak tatarov, ali more biti, da su do sim niti nē došli, ali pak su se prestrašili i obrnuli nazaj od vidjenja strašnih bregov. Morti su mislili, da tu clovek niti živet nemre; tu nēga kaj zeti, nēga koga klati.

Kakov je festung, takva je i okolica.

Pusta, neplodna, žalostna.

Iz bregov grzovite table kamena stoji vuu, kak da bi je óriši nanosili, a samo negder—negder se vidi jedna od bure na pol podrti maslina (oljovo drēvo), a druge vegetacije nigder.

Čemo je tu festung? Morti one kolibe

treba stražiti, koje ribici imaju kre morja napravljene? Što bi tu štel kaj zeti?

Denes niti nēma cil, ali imel je pred nekolikim stotletju, da su ga zazidali.

Jednoga moćnoga orsaga granični festung je bil to, na obseguru naprama talijanom.

Ov moćen orsag je bil magjarski orsag. Moćen je bil, ar je bil neodvisen.

Kasztelgrande festunga baš te je magjarska ruka zidala, na vrhuncu grada se je magjarska zastava villala, a vu gradu se je od magjarske pesme čul odziv.

Gde su ve magjarski soldati?

I vezda su tam.

Tam pri južni bašti od morja stoji jedna na črno-zulo pofarbana stražarnica, vu njoj stoji jeden soldat, kojega treba samo v lice poglednuti i pozna se, da su mu zibku vu magjarskom orsagu zibali.

Tu su i denes magjarski dečki.

Nikaj se je ne premenilo . . .

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE.
Cs. és kir. szabadalom 57. szám 1896. március 15.

Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

babka je iz obloka na put opala. Inuši su njoj rekli, da nek samo odnese babku dimo, i tak je već grda, pak samo jednu ruku i nogu ima već. Veselila se siromaška žena. I ona ima dvoje dete, koji već komaj čekaju kaj njim donese na božič mali Jezuš. Kak se već žalostila, da nikakvogara dara nemre deci dimo nesti. Vezda se žurila dimo, kaj njezina obitelj dugo ne čeka na nju.

Ako bi vidli vi ono veselje kaj je bilo vu siromaškoj obitelji, suze bi vam tekle. Deca su dobili neštore jabuke i oreha, pak ovu babku. Te siromaški dar je poblaženil i zadovoljil nje. Bože moj! Kak si ti dober ravnatelj! Nekomu daš bogatstvo bez zadovoljnosti, a nekomu siromaštvo s radostjom i blaženstvom.

A kaj delaju siromaške sirote?! Gledajmo jednoga, im se i takvi najde vu velikim varošu.

Nema otca, nema mater. Nema hižu, kam bi se mogel iti grijati i spavat. Njemu nišči ne donese dara, božično drvo. Prosit hodi vu varošu, tak živi od jednoga dana do drugoga. Ali vezda ne podupa se nikam iti, jer denes svigdi se srdiju, ako bogec nje punta. Hodi od vulice do vulice, gledil svetle štacune. Kroz obloke vidi, kak se deca veseliju oko božičnog dreva. Zakaj nemre i on med njimi biti? Suze mu teku na lici, zima mu je. Rad bi išel nekam vu sobu, ali ne podufa se! — Ima zato još jednu hižu, kam smije i on iti. To je bogova hiža: cirkva. Odide nuter i sedi se vu jeden kot. Ran polnočku držiju vu cirkvi ljudi. Siroti se dopada svetlost, orgoliranje i popevanje. Veseli se vezda i on. Zaspije vu kotu i senja. Senja, da mali Jezuš je i njemu donesel božično drvo i lepe-lepe darove. Sanja, da se igra s angelimi i da vidi Boga! Istina-istina, već ve vidi Boga!

Ljudi su odišli iz cirkve dimo, a zapanu sirotu je nišči ne spazil vu kotu.

V jutro su ga zmrženoga našli vu cirkvi. Dobro si učinil moj Bog, da si k sebi zel sirotu. Vu nebu bude bolši život imel, kak na zemlji.

Sándor.

Ali je?
Ov vu vuskih hlačah soldat ne stoji tu vu imenu vlasti magjarske.

Ov iz Kiskunšaga dečko je ne našega orsaga, nego monarkie soldat.

Ona negdašnja zastava z patronum gašum: devicum Marijum se je na dve farbe obrnula.

Siromašnomu orlinu je išče jedna glava zrasla . . .

Bože! Na kaj misli naš šutljiv soldat vu stražarnici?

Jeli bi mu mogli z očih izčitati?

Tam stoji, kak mu foršrit zapoveda, jednako, kak stup z puškom na rami.

Kak je dobro, da foršrit mišljenju nemre zapovedavati!

Ono slobodno poletavle.

Turoben pogled se mu po plavim morju klatari dale i dale. Niti ne spazi, kak veter zbnuri morje. Dalko vuni na vodi se bori z vali jedna barka. Što zna, koj bude jakši?

Jeli vidi sve to naš šutljiv soldat? Brčas ne! Njegove misli samo dale-dale letiju . . . Ono penavo morje se vu njegovo oku premeni na pšenicnu morje . . .

tam stoji jedna siromaška polodelska hiža . . . pred njom su dve akacije . . . med njimi na stolici sedi jeden pristojen stari

gazda . . . pred sebe se žalosti . . . morti na svojega sina, na soldata misli . . . kaj on ve siromak dela tam vu tudjim orsagu . . . blizu zamornim morju . . . ve ide vun i gazdarica k njemu . . . »Japa, hodi k večerji, ar mrzla bude hrana, . . . kaj ne, i ve si na našega Pistija misli? . . . Nej tajiti, da ti vidim na licu . . . dober Bog pomori ga zdravoga dimo . . . Sedeju si k stolu, tam su već Ferkó i Laci Pistijovi brati . . . i ve dojde v hižu jedna lepa, mlada puca, susedova Őrszika . . . sramežljivo k vustam stisne furtovov vogel . . . zazarjenim licom pita . . . »Miska bači ne vam je došlo po pošti pismo? . . . tak se mi je hudo zasenjalo preminoču noč od Pistie . . . morti se kakva nesreča z njim zgodila? . . .

Poslušajmo! Prebližavajući koraki se čujeju. Premenjaju stražu. Jeden kaprol vodi četiri soldate.

Haptak . . . kerreih . . . marrsš! Jednoga tam ostaviju, prvišoga sobom pelaju.

Na putu obrne se kaprol i smejuč veli: — Pak se dimo plačeš kaj ne . . . Pišta? — Kaj je to tebe briga kaprol? — Ne taj, vidim da imaš snzne oči! — A makar je istina?

KAJ JE NOVOGA?

Srečne božične svetke želimo svim našim predplatnikom, čitateljom suradnikom i svakomu prijatelju našega lista. Naj mali Jezuš vu svaku hižu donese zdravlje, mir i blagoslov Božji! Daj Bog da sveti Božič čim višeput preživimo vu zadovoljnosti, miru i blagoslovom Božjim!

Nekoje navade na Božič.

Vu starim vremenu kršćanstva su na Božič blagoslovljena kruha i druge dare dali jedni drugim. Biskupi su blagoslovljeni kruh poslali kraljom i velikašom, a ovi pak su nje bogato nadarili, to su bile tak zvane eulogije, kojim je bil cilj, da med ljudmi ljubav širiju i čvrstiju. Može biti da iz te eulogijah je praostala ta navada, da jeden drugomu dare pošiljaju.

Vu Norveškoj se na Božič velika pažuja obrne i na živine. Pred svaku telicu se देने доста krme i tak joj veliju: »Spi dobro, delaj bolje!« Samo mačku nemore trpeti norveški človek na taj den. Za ptice se skrbi tak, da jim vu kretke žito obesi vu vrt, da moreju, koliko hočeju jesti.

Vu Rimu na svetu noč je vulica svetoga Theodora (Božidar) razsvetljena kak da bi den bil. Množina ljudstva čekaju na gazdu ribičov, koji kad dojde s muzikom i popevanjem ga pozdraviju. Muzika traje do belog jutra. — A vu cirkvah je takva lepota na taj den vu Rimu, da je to ne moči izpisati. Svete meše služiju kardinali i biskupi, a narod pobožno popeva svete pevke.

— **Novi damšif vu Fiumi.** Magjarsko-Amerikanska linija je novu ladju uredila za one, koji hočeju iti vu Ameriku. Ta ladja je »Saxonia« koja na sebi 142 jezere 800 metercentov težine more voziti. Na toj ladji se najedenput 3000 ljudi more peljati iz Fiume vu Ameriku. Prvput bude januara 8-ga išla iz Fiume vu Taljansku a iz Taljanske vu Ameriku. Za III. razred je na ovoj ladji 1936 mesta. Moremo si premlititi kak more izgledati taj damšif, gde tuliko ljudi zide gori.

— **Nova štaciona.** Varas Csáktornya i stanovnici bližnjih selah poslali su molbu k ministarstvu, u kojoj su prosili da neka bude željeznička štaciona poleg preparandije. Ministarstvo je sada odgovorilo občinskom poglavarstvu na molbu, da će dati novu štacionu, ali neka oni pridaju 2400 K. i onda će cugi stati poleg preparandije. Ove 2400 krune bi Csáktornya i stanovnici njegove okolice dali. Na varas bi palo 1200 krune i na okolicu takodjer 1200 K. Mislimo da stanovnici bližnjih selah rado će platiti ovu svotu, jer će im za mnogo lakše biti putovanje na Kristóffalva, Muzaszerdahely, Mura-siklós Alsóendva i Zalaegerszeg makar i vu Budapest jer neće morati otići na banhof, nego pred preparandijom budu se mogli sestati na cug, kada se odpelaju i tolíkajše, kada dođeju Ova nova štaciona najviše bude hasnuvala onima ljudima, koji hodiju na sejme. Poslije će se moči putovati i na Murakirály i Nagykaizsa, ali ovu novu štacionu poslije ćemo dobiti. Najprije ovde na magjarskoj liniji će biti nova štacia.

— **Nova škola.** Škola u Sv. Itoni večeje nagradjena i cjela škola je već u nov hiži. Ta škola je jako lepa i koštala je 17000 krune i Svetiiončani mozeju biti gizardi na njihovu lepu školu. U prošlo vrijeme je i Nyirvölgy dobil novu školu i tamo već hodiju djeca u novu školu. Sada će se graditi u Drávaszentmihályu jedna nova škola, koju su im već obećali. Onda će dobiti i Pusztafa jednu novu državnu školu, a u budučoju godini ču je već i graditi. Zato do onda budu deca u preparandiju hodila u školu, gde gospodična učiteljica Zrínyi Margit učil djece. Jako je liepo da i selški ljudi daju rado svoje novce, da moreju nove škole graditi, a da i ministarstvo ih pomaže. Tako polagano nećemo imati ni u selama ljudi, koji nobi znali čitatati i pisati i magjarski govoriti, od kojih imaju oni puno hasna.

— **Željeznička nesreća.** U Stri štacionu, poleg Lemberga se je jeden personalni cug s jednim lokomotivom skupa stresnul. Od personalnoga cuga lokomotiv je jako pokvarjeni ostal. Od putnike devet

— Znam, da zeljši krlitu tvoje drage? No ne placi se, i tak ti ju drugi prevzemeju, dok se ti zvrši tvoj dinstcajt!

Na to se svi nasmejeju i pomali vlihtneju jednaki koraki, da se pri voglu zaobrneju z drugi kraj soldati.

Csótár István infanterista pak se hili doma na pričč, neće on nit menaže, nit komisa: Brez postanjka si zdihavle.

Doklam je pun mesec nazaj minul na formu srpa, i Csótár Pista se je posušil.

Njegov stražomešter ga je nazadnje moral na marodnu vizitu pelati. Doktor ga previzitira, ali na plućah nije našel beteg, samo Csótárove prepadjené oči se nesu njemo dopale.

Duplišnu porciju menaže mu je prepisal. Ali kaj hasni, da je Csótár niti jednu ne potrošiti mogel.

Doktor je večer povedat i rezlagal oficrom Csótárov beteg.

I sam kapitan se je koristil za njega i k sebi ga je dal pozvati.

— A kakva stréla ti je naskodila Csótár?

— Ponizno javljam gospon kapitan, niti ja zasigurno neznam, samo to znam, da dugo nebum mogel zdržati. Čuda je tu kamenja!

personi su laliko oranjeni. Vagoni su ne van opali iz gleiza i niti su ne pokvarjeni.

— **Vumrel je belginski kralj.** Vu zadnjim vremeni mnogoputa smo mogli citati vu novinama, da II. Lipót belginski kralj je jako betežen. Čreva su mu se za- teknule, to mu je bilo zlo. Najglasovitiji doktori su ga vraćili, ali od toga ne su mogli njega zvraciti. Znali su već da kralj mora vumreti. Dvapat su s operacijom probali pomagati, ali niti to je nikaj ne hasnelo. December 17-ga se pripetilo ono, kaj su već čekali. II. Lipót belginski kralj vu 74. let starosti je vumrel. Lipót je vrlo kušten kralj bil. Svoju domovinu je jako podignul. Vu celom životu je na tom zmišljaval, da se Belgija navek bolje-bolje pobogati. Ljude je navek diral, da nek s trgovačkom poslovom se brigaju. Što su za njega išli, nikdar su se ne žalosti. Čudaj človekov se pobogatil s njegovom pomoćom. — Sebi si je zaskrbil čudaj blago, a svoji domovini pak jednoga velikoga orsaga vu Afriki. Te orsag je Kongo. Ali zato su ga i tak ne voljili vu Belgiji, jer proti ljudim je jako siguren bil. Neje bil bolši niti vu obitelji. Svoje dvoje kćeri je stiral vu svet, zato, kaj su njemu nezadovoljno zamoš isle. Te kćeri su Lujza i Stefania princesse. Štefanija je našega kronprinca Rudolfova žena bila. Vežda je jednomu magjarskomu grofu, Lónyai Elemerova žena. Lipót niti smrtnom posteljju je ne pustil te siromaške princesse. Novi belginski kralj Albert princ bude, sin Lipotovoga brata.

— **Bolest Frank dr-a.** Iz Zagreba javiju, da Frank Josip dr., od Starčevićev-stranke vodja je već dugo vrieme betežen. Njegov položaj je sada jako hudo, tak, da su ga i s zadnjim krizmanjem podelili. Doktori su već od sve nada doli deli.

— **Nabunjeni željeznički vahter.** Poleg Pakraca, da je iz lónjsiske jurace ćug k Pakracu se približaval, pri jednom nala- zeću je vahter ogradu doli pustil, kad su pet hrvatski muži hoteli prek tirati, i za dar loga, da vahter njih nije hotel prek ogradu pustiti, ovi su njega nabunili i vahter je moral vu svoj stan vuđiti. Onda su odprli

ogradu i prek išli. Kada je zadnja kola prek išla, on hip je ćug ta dosel i kolu čisto rezdrobil. Na koli — sreća je to — je nitko ni sedel. Krivci su vušli.

— **Strahovito obiteljsko krčenje.** Vu Francuzkom Marseille zvanim varasu je jedan Bouvier zvan krčmar vu pamati změ- šanjem svoju mater, ženu i četiri diece za- moril, onda pak je samoubojnik ostal. Ov nesrećni človek je jako čuda znal piti, već je pil na svétu, kak je videl, i ov prokleti alkohol je njemu pamet změšal. Bouvier je već stojezer frank vrdnosti imanje imel; i poleg toga je jako skopni bil. Odvečer kada je svojega prometa zaprl, se skup svadil z materjom, i nju, koja je u postelji ležala, najedenput ju pograbi i s britvom vmori. Vidjenje krvi tak mu je v pamet vzelo, da je vu susedsko hižu isel, gde su njegve dvě kćeri spale, i onim je šinjeka odrezal, onda je rano tak delal svojemi dvěmi sini, koji su vu jednoj drugoj sobi spavali. Njegva žena, koja je vu prometu delala, tam se žu- rila, da oslobodi svoje diece, ali ove je već zaklane našla. Beuvier, ov, vu živiuskim koži sakrijeni človek je dvakrat s revolvera strelil na svoju ženu, koja je odmah umrla, onda pak se i sam sebe strelil. Ljudi, ću- vajte se od pitvine, jer koj vino i žganicu jako čuda pije, njega vrag na jako hudim putu pelja, i znjega nigdar dober, Boga bo- jeći človek niostane. Sram i spot dela takvi človek navěke, koj vu krčmi med lit- rom zabavi svoje vrieme.

— **Gostovanje vu reštu.** Iz Szabadke pišuju, da Bukovics Józsefa zbog vubijanje oktobar 28-ga na šest let vu rešt su ga od- sudili. V tork su ga šteli vu Illovu poslati, jer tam mora te godine doli služiti. Vu zad- njem vremenu dozvolu je prosil Bukovics, da se slobodno oženi prije, kaj bi vu rešt išel. To prošnju je sud poslušal i dozvolil je, da Bukovics s svojom zaročnicom, Iva- nics Erzsikom se oženi. Ponedjeljek je bilo gostovanje vu reštu. Svedoki su bili stražari. Da je već sve svršeno bilo, mladić su se pokušnuli. Mlada žena je ođišla dimo, čekal dok prejdeju te šest godine, a Bukovicsa pak su drugi dan odnesli vu Illavu.

— **Zbog šale smrt.** Vidor Pál vu Nánásu zasaliti je štel svojega suseda Kar- litz Pétera. Odišel je k njemu i poveda mu »Včera noći nekakov človek je dosel pod moj oblok, pak s jednom sekirom me grozil. Ja sem se niti gibati ne vupal, dok te strašni človek je ne odišel od oblaka.« S ovim rećima je odišel Vidor Pál od svo- jega suseda. To sve je ne bilo istina, kaj je on povedal, nego s tem je štel prestrašiti Karlitz Pétera. Vu noći je anda odišel k susedom obloku, napravil je iz snega jednoga človeka, na glavu je del škriljaka, vu vrat jednoga hudoga kabata a vu roke pak jednu sekiru. Da se Karlitz rano jutro zbudil, odmah je zgledno kroz oblaka toga strašnoga človeka. Prestrašil se i vikati je pričnel. Da je to ne hasnelo po revolvera je štel iti. Ali kaj se stal, opal je na pod i vumrel je na jeput od straha.

— **Pes, kak tajni policaj (dedek- tiv)** Vu Köpenicku od jedne hiže vkral je nećti zlatno vuru, prstane i još druge vred- nosti. Vu varosu su već mnogoputa tak vkrali, ali redarstvo je nikak ne moglo tol- vaja najti. Te tolvaj, koji je vuru vkral, stavil je vu hiži jednu šibicu. Pes je po- dehnul šibicu i odmah je dihal po zemlji, gde je tolvaj hodil. Po duhi je odišel pes vu susednu hižu i pred jednoga mladoga človeka je zastal. Policaji su najenput znali, da te je tolvaj. Pričneli su ga izpitati, ali on je sve zatajil. Da su hiži iskali, sve ono su našli kaj je falilo. Ve je već tolvaj nikak ne mogel zatajiti, kaj je vćinil. Priznal je svojega greha.

— **Kuliko vrednosti ima člove- kova krv?** Jeden newyorski doktor ovaj oglas je pisal vu novinama: »Isćem 25—30 let starog človeka koji oko 70—80 kg. je težki. Ako bi od svoje krvi dal malo od zeti, kaj ja to vu jednomu slabokrvnomu betegu natoćim, dobije mnogo penaze!« Drugi dan pred doktoru 20 človekov se javilo, kaj sida malo krv odzeti. Doktor je rekul njim, da samo zdravoga človeka more nacuti, i da više 50 dolara ne dobije ničti. Što je zadovoljen stem, nek ostane a drugi nek didu. Ali svi su bili zadovoljni, još bili su

— **Kakvo kamenje, ti osel?**

— **Je!** To kamenje, pak morje, pak ovi bregi, kak da bi mi sve to na srcu ležalo.

I vu srditosti se je nasmejkal kapitan. — Pak kaj za nevolu bi ti rad? — **Ponizno javljam, dimo bi rad isel.** Nećem, da bi mene supererali, ja moju vreme odslužim z postenjom, ali tu — Bog mi je svedok — dugo nebudem mogel zdržati.

— **Ali kaj bi ja stobom napravil — veli kapitan. Mi nemremo takove extravuršte trpeti pri soldaciji. Ne previdiš to, da kam bi mi došli, ako bi se Tóth na Čibakháza, Kenderes v Turkeve, Kocsis pak — Bog nej zna — v Pusztatényőrl prosil. Ostanes vu punktum. Vre se prevčis. Dve leti je ne celi svet Abtreten!**

Csótár Pista je saluterai i odišel. Nje- gova nevola se stem ne pobolšala, nego pohujsala, ali već se ne tožil nikomu.

Kak da bi se vmiril, ... negda-negda se i šalil svojim pajdaši.

Ali beteg se ne pobolšaval, to se je poznalo na njegovom blědom licu.

Već se je zima dobro začela, da je jedenput pak moral Csótár šibbaka statl pri južni bašti.

Zmržleno se je potegnul vu stražarnicu, ar je vuni jako puhal od morja veter.

Na novo se je prek dal svojoj dimo hodećoj miseli. Pak je videl svoj dom; videl je svoje stariše i Őrziku svoju.

Kaj delaju ve doma vu Jászturnyos-u? Čekaj! Kakov den je denes?

Srce mu se hapilo bole tući; iz prsah pak si je na dugoma zdehul.

Denes je v Tornyyosu prošćenje. I nekaj drugo. November 19. Őrzikin imendan.

Da bi mogel biti med njimi. Ali ne. Neje moći. Ne pusli ga kamenje i gospon kapitan. Ali zato bude on tam. Tam bude, ako telovno ne, duševno tam bude med svojimi ćeli den.

Već ćuje zvone koji nazivleju v cirkvu seljake. Denes je i velika neša na den prošćenja.

Evo, već idu po glavni vulici mešari. Naprě idu z fletnimi koraki puce, vu doli spuščene kite su si lépe pantleke splele. Morti je i Őrzika med njima. Ali ne. Ona odzadi ide sama z žalostnim licom.

Vu dugih ćohah idu za njimi stari- i oženjeni mužkarci. Vu ćohi z lepimi ciframi obšitaj moći spoznati njegovoga otca, staroga Csótára.

Z veselim spominkom idu i dečki prama

bude i vćinil, ar mu srce već ne vlězne v prsa.

cirkvi. Za škrlakom ima svaki ružmarin, a rancane ćizme se světliju, kak zrcalo. Med njimi idu Laci i Ferko.

Starice odzadi idu, jer one moraju doma hižu zaklenoti. Csótárica već komaj ide, ar ju je žalost za svojega sina jako postarala. Glasiju so orgule vu cirkvi i počmeju ljudi popěvati.

Vežda skoći Csótárova misel.

Večer je. Okoli krćme je veliko veselje. Nutri vu krćmi si cigani gosle štímaju, dečki veselo हुskaju. Nad obloke dećarija nalukavle, a pri vratl stojiju puce i čekaju na tanec.

Ali poslušajmo! Već muzikasi igraju. Idu v hižu i puce, i saku pela dečko plesal.

Mučl se Csótár Pista svojim duševnim okom, jeli med njimi pleše njegova Őrzika. Tam pleše, već ju vidi. Bagi Sándor ju drži za ruke, on ju obraća. Negda-negda ljubezno pogledue vu njene oči, i mortl ju kušne, da budu hitroga ćardaša plesali.

Csótárovo tělo se stressa, a z pesnicom se pogrozi.

— Već je sve jedno, veli!
On se i tak već na to odlučil, ali ve

i takvi, koji za manje bi dali svoje krv odzeti. Skorom su se posvadili, kaj što bude tak srećen, da dobi te 50 dolare. Siromaški ljudi! Bez dela, bez kruha živeju već više tjedna. Mortik celu krv bi već dali za 50 dolara.

— **Šest človekov su zaklali.** Iz Parisa pišuju, da polek varoša u jednom marofu šest človekov su zaklali razbojniki. Strahota se ovak pripetila: Došli je u marof dva težaka. Povedali su, da gazdu očeju prositi, kaj nek njim da neko delo. Nišči je ne misli, da te človeki, kaj zmišljavaju u glavi. Gazda je u stali bil. Težaki su odušli ta, kaj su došli nater jeden je najnpuť s revolverom na gazdu strelil. Gazda je najnpuť opal, samo nešteripuť je mogel pomoć kričati. Na vikanje došla je u stalu žena. Nju su s jednom drozcom zatukli. Zato su tak lahkoma svršili s njimi razbojniki. Da su već tak stírali sluge iz marofa, pričneli su robiti. Ali vezdu su već nekoji od susednoga marofa pomoć donesli. Razbojniki morali su skoćiti. Nišči je ne vupal nje vloviti jer navek su s revolvera streljali. Kak pišuju iz Parisa vezdu su već prijeli obedvojea robotnika. U Svajce su steli odbežati, ali blizu hatara u jedni sumi vadasi su je vlovili. Grešniki su nikaj ne zatajili.

— **Politički položaj.** Kabinet bude iduće nedelje predložil u saboru dvomje sećni indennitet. Ustavna stranka drži da bude današnja audiencija ministra Zichya imala veliko značenje za daljni oblik političkoga položaja, pa će se ona izjaviti prigodom predloženja indenniteta, koji će iduće sriede uzslidjeti, da se istodobno i budget predloži. Kossuth je izjavio, da zakon veže vladu, da predloži indennitet. Hoće li en biti votiran ili ne, o tom se može govorit za i proti. Justhova stranka drži, da sadanja vlada hoće, da ma na koji način slavi svoje uskrnuće. Justh je izjavio, ako ova vlada bude zatražila indennitet, to ćemo joj mi već

Po starim soldačkim receptu dela. Zeme doli iz Manikera bajonet, odkapci si kepenjek i bluzu, ofna si robaču na prsah. Sede si doli v stražarnici, zuje si z desne noge bakanča. Pogledne, jeli je istinsko puška nabita? Čev stiane k srcu a desne noge palca k kokotu zravna. Išće jedenput se na dugoma zdehne, a zatim počti puška.

Dobro je trofil, ar za par minut se već ne gible.

Nije čul nišće počiti pušku, ar je nišće ta ne dobežal. Morti je glasa veler odnesel proti morju.

Vre zeznaju, da budu stražu premenjati. Već ide straža.

Kaprol z dalka s klefvom konstataru, da je stražar zaspal.

Nol I ov bude imel žuhko spanje za ovim sladkim.

Prime ga za rokav, da ga zbudi. Najedenput spazi, da mu iz prsah teče pomali krv.

— Hergstell! Ov se je strelil.

Poslatne ga.

— Mrzel je već. Kraj mu je.

Okoli njega se spraviju stražari i naglejuju ga.

— Siromaški Pista, ti si odslužil.

masku sa obraza skinuti, te ju unistiti do izbora. Služeni list donosi, da je riečki guverner grof Nako na svoju vlastitu molbu ostavil službu.

— **Vjeroniki.** U Marosvásárhelju Fritsch Jakab bankcinovnik se je ove dane strelil. U svojim listu, kaj je pred smrti pisal, to reče, da njegvi vjeroniki su ga na ov čin pelali.

— **Potres.** U Ameriki na Guam zvanam otoku je veliki potres bil, koj je čuda kvara zrokuval.

— **Krvni boj med financii i seljaki.** U Csikjenőfalva (Csikvármegye) občini tekuće meseca 14-ga dana odvrčan jeden finacski glavni pazitelj s jednim paziteljom skupu su kontrolerali u občini kada su spazili, da Bodó János zvani seljak na svojim stanju prez dopušćenje zganicu kuha. Dok su ovi financii činjenicu gori vzeli, od občine već seljaki su se skup spravili i hižu navalili. Financii su ovim položaju iz pekarnice kam su nje seljaki nutri stisnuli su van streljali med ljude. Poleg toga je Farkas János zvani seljak vranjen postal i za dve dni vumrl. Financii niti do jutra su ne mogli iz svojih položaj osloboditi se. V jutro Almási Péter i Almási István zvane finacice su ljudi buhali, na to su obedve svoje oružje hasnuvale i od ljudi dve na smrt strelili. Finacice samo zandari su mogli osloboditi. Iztreaga sad teče dalje.

— **Zbiranje ablegatov.** Najte se dragi medjimurci veselili, ili pak glavu čohali k tomu, da i gdje bude opet zbiranje ablegatov? Pri nas brččas vezda jos ne bude. Nego u našim susedstvu, u Horvatskim orsagu — kak novine pišuju — tak se kaže, da bude, za nešteri dan orsacki sabor razpušćeni, i novo zbiranje će doiti za kratko vreme.

— **Štrekar kao ubojica.** Strašno ubojstvo se je dogodilo u prošlom tjednu u Muracsányu. Ubojica je Vargek Gergely, tko je jednog dobrog i pošćenog gazdu ubil. Ovaj gazda se zove Bergovecz Antal. Ubojstvo se zato dogodilo, jer Vargek se je sa svojim bratom Lukácsom u krčmi potukel, zbog toga su nje iz krčme van hitili. Ali braća su se i vani potukli. Bergovec je nje štela izmiriti, ali Vargek Gergely je ga sa kusturom u prse ubol. Ovaj je odmah opal na zemlju i umrl. Ubojica je išel doma, gdje su ga zandari primili. Vargek Gergely je uvijek na štreci delal, gdje se je jako pokvaril i ozločestil. I jako puno zlo se dogodi od toga, a naši ljudi hodiju na štrecu delati gdje, istina da dobiju više plaču, ali to sve potrosiju u krčmi, pa postaneju pijanci i onakvi ljudi, koji se uvijek očeju potući, a doma pak samo zlo delaju. Ljudi, nemojte na štrecu ići delati, nego ostanite ovdje, pa ovde ostanete valjani i pošćeni ljudi.

— **Nove jajce.** Kokoš najbolje zato držimo, jer nam jajce nosi. Ali zlo je kod nje da nam po danu samo jedno jajce nosi. U ovom skupom svjetu je dedan amerikanec (Unio) zmišlio način, kako moremo mnogo jajce dobiti. Istina je, da će kokot i dalje jedno jajce nositi i jedenput kokodakati po danu, ali taj amerikanec je iznašao način s kojem moremo mnogo jajce napraviti. Po danu više jezero jajca. Ove nove jajce su rano takve, kao druge, kokošine jajce. Ran tako moremo je jesti, kao druge. U Ameriki ljudi već od takovih jajcah napraviju cvrtje i od takovih jajcah kuhaju tiestu. Za kratko dobu će već i kod nas biti takovih mašina, a onda budu jajce i kod nas faleše.

— **Sit života krčmara.** Korozsán László budapeštanski krčmar, koj je u Zsig-

mond-ulici broj 18 stanoval, 15-ga decembra v noći u svojim stanju se je strelil. Kaj je samoubojstvom zrok, ne moći znati.

— **Draga pljuska.** Dr Lipiavazki liečnika u Berlinu je jeden Hartmann zvani izdatelj tak pljusnul, da liečnik črez dugo vrieme je kakti betežnik ležal. Sud je ve Hartmanna na 95.000 marke (111.150 korun) odsudil. To je bormeš vraža draga pljuska bila!

— **Zgoreto dēte.** U Izsaku Kovács János poljodelavcu tri let stara pucica se je u kihinjii igrala, na kratko vrieme je ovo nesrečno dēte u kuhnji u jednim s kropom punim kotlu opala. Dok su ju opazili, pucica se je čisto zgorela. Proti roditelji su iztragu odredili.

— **Novi špital.** U Kassa varošu budu ne dalko novoga špitala zidali. Ov špital najmenje 600 jezer kurun bude koštal. Da budemu mi medjimurci u onim položaju, kada budemo imeli u Csáktornya občini, kakti u medjimurskim glavnim mestu jednoga špitala? Bog moj, kuliko kaplic vode će još doli iti na Muri, dok se to napravi. Vrieme sve donese, nek budemo samo trpljivi!

Nekaj za kratek čas.

Čuješ Nacil ti vnogo pišes u novine, jeli imaš i kakvoga dohodka?

Kak nebi! Već pol leta sem postal verše uredniku, u rekmandiranom listu ali list je zginul, tak sem dobil zanjega 20 Korun od pošte.

—
Varaško mleko.

Gazdarica: Kaj je to? Vu tem lončeku ga nikaj mleka ne, sama voda.

Mlekarica: Jezus! Deneš sem čisto pozabila vlejati mleko k vodi.

—
Praktično.

Gospon: Čujete čizmar zakaj mi već jenpot neposlete čizme, stere sem Vam postal, da mi je oblečete?

Čizmar: Prosim lepo, videl sem da je potplat išće tak dober, da bi smrtni greh bil još oblačiti, zato sem si misli, da budem je nosil, dok se podplat prelukja.

—
V pivnici.

Janoš (bezi z pivnice): Gospa hodte brže v pivnicu, gospon je opal po štengaj z dvemi litri vinom skup!

Gospa: Jezus! Kaj se je rezlejal vino?

Janoš: Ah kaj bi se rezlejal, im je v gosponovim žaludcu bilo.

—
Navuk.

— Čujte sused! Povečtemi kaj bi ja napravil zate mi si na najzi? Svo melo mi očeju pojesti i vništiti?

— O! Im je na tem čisto leško moći pomoćti. Dejte njim tam dosta slanin i speha, onda Vam sigurno nebudu bantovali melu.

—
Dva poznanci se sastaneju. Jeden drugoga pita: — Jeli ti znaš, kaj je to porczinska kniga?

— Hm! skojom porciju plačamo.

— Ne! To ti je znak da živemo.

— Čujte dragi prijatelj, vi ste tak bedasti, da bi morali radi toga porciju platiti, nigdar nebi iz stajramta (adóhivatal) van zišli.

Gabona árak. — Ciena litka.

mmáza	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	24.50 —
Rozs	Hrč	16.20 —
Árpa	Ječmen	14.00 —
Zab	Zob	14.10 —
Kukoricza	Kuruza nova	12.40 —
Fehér bab új	Grah beli	19.60 —
Sárga bab	„ zuti	16.40 —
Vegyes bab	„ změšan	14.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	17.20 —
Lenmag	Len	20.50 —
Tökmag	Koščice	26.20 —
Bükköny	Grahorka	14.60 —

Nagyobb költségek folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthatjuk és ezentúl

legjobb felvételt kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.
Kívánatra jegyzéket bérmentve küldünk:
Graner Testvérek, Csáktornya.

720/792. 909. Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járás-bírótság 1909. évi V. 573. és 1909. tp. II. 369/3. számú végzése következtében Papier & Blechdruckindustrie Richard Bruchsteiner és Fischer Ida javára 509 K 75 f. és 161 kor. 52 f. s jár. erejéig 1909. évi november hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 K-ra becsült 1 vas pénzszekrény és 200 üveg animó pezsgőből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járás-bírótság 1909. V. 544 és 573/2 sz. végzése folytán 61 K 52 fill. tökekövetelés 161 K 52 f. után 1909. szeptember 4. napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 49 K 30 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Csáktornyan Erzsébetter 3. sz. háznál 1909. december 31-én, d. u. 3 órakor Csáktornya Zrínyi külv. a pezsgőgyár épületében leendő eszközésére

1909. évi december hó 31. napjának d. u. 1/2, 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzlietés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el f-gnak adatni. 710

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak

különösen alkalmas

**arany-, ezüst-, kina-
ezüst árúk,****dísz tárgyak, órák, ékszerek,**

— nagy választékban kaphatók —

Rosenfeld J.

968 4-*

óra- és ékszerüzletében, Csáktornya.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában. ■

: **HA** :

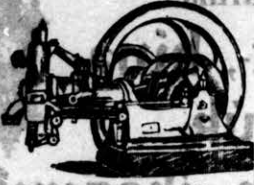
még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot.

„AZ UJSÁG“-ot

Megrendelő cím: „Az Ujság”, Budapest.

Egyes példányok minden ujságelárusítónál kaphatók.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-

motorokat, lokomobilokat valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

Egytetemes Generatorunkkal a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

647 9-20 Vezérképviselet:

Gellért Ignácz és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

TELJESÍTI JO BIVITELI! MÉLTÁNYOS ÁRAN!

DIVATOS ÉKSZEREK

TULBIVAIK NAKKODK NYAK
ENEM GYURUM MILLIKOR ORAN
LÁNCZOK ZSUZUK LYOSZKODOK
EZUST DIZTYARGYAN LEGNA
GYÖBB VALASZTEHA ES
BESZERZESI FORRASA

ZIRNER TESTVÉREK
TUDA LISZT RUGO
BUDAPEST IV VASZUTICZAS
EMEN A KRI-TOTTERREI POFOS CZIME USTELJUNN
ALAPITATOTT 1854
BELLÓ RIZTOSITEN BELLETTI VIDERE ISZIVIFSEN
KUTODK VALASZTEHOTT

**Irógépszallagok,
Irógépszénpapír,
Irógépolaaj,
Radir és
Irógéppapír,**

Kitünő minőségben, nagy választékban kapható

Strausz Sándor
könyvkereskedésében Csáktornyan

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.
Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkek árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható, sziveskedj k hozzánk fordulni.
Képes prospectus ingyen és bérmentve.

Rops Fémárú Részvény-Társaság
Budapest, V., Kölső-Váczi-út 74/16
Helybéli elárusítók:
Rosenberg Rezső, Weisz Sándor, Mráz Testvérek, Bernyák Károly utóda.

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelettel ellátott eredeti fénykép elvételeket készítettem.

A felvételen áll: egy drb 20 éves csercesapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1000 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott véettek fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permézés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permézés nélkül semmiféle szőlőbetegség hárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télen soha meg nem fagy, bora előrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajtát adnak el, ezért aki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a **NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE”** vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelen, továbbá a szöveg közlő nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még má ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lúgasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KOLY pösta, távirda- és távbeszélő állomás

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven

676 3-7

Naptárak az 1910. évre.

Mindennemű családi-előjegyzési- és napi-tömbnaptárak nagy választékban kaphatók

Strausz Sándor
könyvkereskedésében Csáktornyan.

Számtalan díj-díjnyertes és díjazottakkal kitüntetve

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Budapest V., Lipót-körut 22.

Ajánlja egy cséplőgép, mint malom-üzemre leggyorsabb benzinmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógáz-motorjait, melyet V., Lipót-körut 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!

Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bízalmatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Arjgyezék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletfizetésre!

599 17-20

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas“ védjegyell

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult hárványos, csúznál és meghűléseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyzólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A csáktornyai uradalom tulajdonát képező — szent-ilonai és szentkereszti

vásárhelypénz-szedési jog

folyó hó 29-én — három egymásután következő évre — a gazdasági nagy irodában, nyilvános szóbeli árveréssel, bérbeadatik.

704 2-2

URADALMI TISZTSÉG.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **1910. január 5-én megnyitjuk hetibetét üzletágunk X. csoportját, amelynél: hetenkint legalább 1 korona (= egy részlet) fizetendő;**

a befizetés 184 hétre terjed;

a 184 hét lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után 200 korona fizettetik vissza;

a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg;

ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli;

minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsön-előleg kérelmezhető adóslévre;

100 korona kölcsönelőleg után hetenkint 14 fillér kamat (=7.28%) fizetendő;

a kölcsönvevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;

elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztést szenvedne;

beiratási díj s költségek nem számítanak s vidéki befizetők részére postatakarékpénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.

A résztvenni hajlandók sziveskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készséggel nyújthatnak.

Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság.

699 3-4

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Csáktornyan a vasuti átjárónál** levő és megboldogult férjem által jó hírnévre emelt

vasuti vendéglő

üzletemet annak halála után is tovább vezetem.

Szives pártfogásukat kéri

Özv. Mihalics Ferencné.

Obzvana.

S štovanjem dam na znanje p. opčinstvom, da u **Csáktornya, pri željezni prelazu** nalazeći i od mojega pokojnoga supruga na dobro glas dignut

željeznička gostiona

prometa i po njegovim smrti budem dalje vodila.

Srdačno zaštita pruseć

Mihalics Ferenc-ova udovica.